

Sygn. akt **II C 117/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 października 2015r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek (...) w R. Wydział II Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Renata Kopala

Protokolant: Jolanta Bober

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 05 października 2015r. w R.

sprawy z powództwa **R. C. (C.)**

przeciwko **Klinice (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ż.**

o zapłatę i ustalenie

- 1) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 31.080 zł (trzydzieści jeden tysięcy osiemdziesiąt złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 15 czerwca 2013 roku;
- 2) ustala, że pozwany będzie odpowiadał za mogącą powstać w przyszłości szkodę związaną z wykonanym u powoda w dniu 12 listopada 2007 roku zabiegiem;
- 3) w zakresie kwoty 250 zł (dwieście pięćdziesiąt złotych) postępowanie umarza;
- 4) w pozostałej części powództwo oddala;
- 5) nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach, Ośrodka (...) w R. kwotę 1.513,50 zł (jeden tysiąc pięćset trzynaście złotych pięćdziesiąt groszy) tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych;
- 6) nakazuje pobrać z zasądzzonego roszczenia od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach, Ośrodka (...) w R. kwotę 2.772,50 zł (dwa tysiące siedemset siedemdziesiąt dwa złote pięćdziesiąt groszy) tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych;
- 7) koszty zastępstwa procesowego między stronami wzajemnie znosi.

Sędzia:

Sygn. akt. II C 117/13

UZASADNIENIE

Powód R. C. domagał się od pozwanej Kliniki (...) sp. z o.o w Ż. :

-zasądzenia kwoty 1080 zł (początkowo 1330 zł później co do kwoty 250 zł cofnął pozew) tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu,

- zasądzenia kwoty 76.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu

-ustalenia odpowiedzialności pozwanej za szkody mogące powstać w przyszłości

- zasądzenia kosztów postępowania.

Wskazał, że u pozwanego był trzykrotnie poddawany zabiegom operacyjnym po doznanym urazie skrętu stawu kolanowego , przy czym ostatni z zabiegów zmierzał do poprawienia skutków błędu i zaniedbań jakich dopuszczono się wobec powoda w pozwanej klinice i miał na celu usunięcie metalowego ciała obcego pozostawionego podczas wcześniejszej operacji kolana. Wskutek tych zaniedbań powód był narażony na szkody materialne , zdrowotne, emocjonalne , psychiczne zatem wniosł o zasądzenia odszkodowania zgodnie z przedłożonymi fakturami i rachunkami oraz zadośćuczynienia za doznaną krzywdę .

Jako podstawę prawną swoich roszczeń powód wskazał art. 445§1 kc , a ponieważ operujący lekarz był zatrudniony u pozwanej na podstawie umowy o pracę powód wskazywał, że operujący korzysta z tzw. immunitetu pracowniczego wynikającego z treści art. 119-120 kp, a podstawą odpowiedzialności kliniki jest art. 430 kc w związku z art. 474 kc .

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania. Przyznała, że u powoda w dniu 12.11.2007 roku został przeprowadzony zabieg operacyjny, który przeprowadzono starannie i zgodnie z zasadami sztuki medycznej i nie dopuszczono się w trakcie tego zabiegu żadnego błędu medycznego. Dopiero na początku maja 2012 roku powód poinformował lekarza prowadzącego że trakcie wykonania zdjęcia RTG inny lekarz stwierdził wolny fragment w kolanie. Wówczas podjęto natychmiastową operację celem usunięcia ciała obcego, którym okazał się odłamany w czasie operacji w roku 2007 kawałek drutu prowadzącego o długości 6 mm. Ponieważ odłamany fragment jest bardzo niewielki i wcześniej nie zdarzały się przypadki tego rodzaju, niezauważenie tego faktu nie może być poczytywane jako zaniedbania lekarskie jakim jest pozostawienie narzędzi chirurgicznych czy środków opatrunkowych w ciele pacjenta. Pozwana zwróciła powodowi koszty przeprowadzonych zabiegów ale tylko dlatego, że uznała to jako wypadek wyjątkowy. Nadto zabieg usunięcia ciała obcego wykonała bezpłatnie. Pozwana podnosiła, że roszczenie zadośćuczynienia w wskazanej kwocie nie jest uzasadnione wobec braku winy pozwanego, a cierpienia powoda to wynik jego schorzeń związanych z kolaniem a nie z przeprowadzonymi zabiegami, które faktycznie przyczyniły się do poprawy zdrowia. Nadto podkreślała, że powód po zabiegu w roku 2007 nie przeprowadzał kontroli i nie wykonał kontrolnego badania (...) co pozwoliłoby wcześniej usunąć ciało obce.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W maju 2006 roku powód upadł z podestu i doznał urazu skrętnego stawu kolanowego w wyniku którego doszło do uszkodzenia łąkotki przysródkowej i więzadła krzyżowego przedniego kolana lewego. Zgłosił się do pozwanej kliniki i w dniu 07 września 2006 r. przeprowadzono artroskopię stawu kolanowego związaną z szyciem łąkotki przysródkowej z obkurczeniem termalnym pęczka tylno-bocznego. Zabieg ten przebiegał bez powikłań i powód uiścił za niego opłatę w kwocie 800 zł. Później korzystał z kul łokciowych, ortezy, rehabilitacji i uczęszczał na wizyty kontrolne u pozwanej uiszczając każdorazowo opłatę za wizytę 200 zł. Lekarz zalecił mu powrót do dawnego trybu życia i powolny powrót do biegania. W czasie biegania i poruszania się powód nadal odczuwał niestabilność kolana i dyskomfort związany z poruszaniem się co zgłaszał lekarzowi prowadzącemu dlatego też podjęto decyzję o drugim zabiegu. Ten zabieg wykonano u powoda w dniu 12 listopada 2007 roku, za który powód zapłacił kwotę 2.125 zł. W trakcie tego zabiegu stwierdzono wielofragmentowe nienaprawialne uszkodzenie rogu tylnego łąkotki przysródkowej oraz przednią funkcjonalną niestabilność stawu. Wykonano artroskopowi rekonstrukcję więzadła krzyżowego przedniego lewego stawu kolanowego autogennym przeszczepem z mięśni pólścięgnistego i smukłego z osłoną Intra-lock oraz wykonano resekcję niestabilnego fragmentu łąkotki przysródkowej. W dokumentacji medycznej nie odnotowano żadnych powikłań przebiegu operacji. Po tym zabiegu powód nadal odczuwał w kolanie nawracający ból który trwał około trzech miesięcy. W lutym 2008 r. nie stwierdzono wysięku i zalecono kontrolę za dwa miesiące. W listopadzie 2008r. powód przy kolejnej wizycie nadal uskarżał się na bóle przedziału przysródkowego kolana. Zalecono wówczas w przypadku utrzymywania się dolegliwości wykonanie rezonansu magnetycznego ,którego powód nie wykonał. Ponieważ dolegliwości nadal się utrzymywały powód skorzystał z konsultacji w innym ośrodku ortopedycznym i w dniu 18 maja 2012 wykonano badanie rtg. W badaniu tym stwierdzono obecność metalicznego ciała wolnego w jamie

stawu. Powód ponownie udał się do pozwanej kliniki, gdzie po raz trzeci w dniu 17 lipca 2012 wykonano zabieg artroskopii w czasie którego stwierdzono wolne ciało metaliczne w stawie kolanowym, kraterowaty ubytek chrząstki w obrębie bloczka kości udowej, zwłóknienia przedziału przyśrodkowego kolana. W czasie zabiegu usunięto metaliczne ciało obce, którym okazał się 6 mm fragment drutu prowadzącego. Powód przebywał na zwolnieniu do 22 września 2012 roku, a później dalej korzystał z konsultacji ortopedycznej. U powoda utrzymywały się cechy zaniku mięśnia czworogłowego uda lewego i deficyt zgięcia stawu. W dniu 27 lutego 2013 roku wydano zaświadczenie o zakończeniu leczenia ortopedycznego. Do dnia dzisiejszego powód zgłasza okresowe bóle w przedziale przyśrodkowym kolana nasilające się przy chodzeniu po schodach i brak pełnego zgięcia stawu.

dowód: kserokopia karty informacyjnej z 08.09.2006 -k.24, kserokopia karty informacyjnej z 13.11.2007 -k. 27, Kserokopia potwierdzenia wpłaty -k.26, faktura VAT nr (...) FS -k.28, historia choroby z 21.05.2012 i 09.07.2012-k.31-33, kserokopia karty leczenia szpitalnego z 11.07. (...) i karty informacyjnej z 18.07.2012 roku -k. 29, 30, 34, potwierdzenie wypłaty KW (...) Z 11.07.-k. 36 faktury - k.49,61, dokumentacja medyczna - w załączeniu do akt ,zeznania świadków M. M., H. N. na rozprawie w dniu 09.10.2013, J. D. na rozprawie w dniu 27.11.2013, opinia biegłego Chirurga J. Ś.-k.171-176, 220-222, zeznania powoda na rozprawie w dniu 25.03.2015,

Do lipca 2012 roku u pozwanej w trakcie zabiegu dokonywano jedynie wizualnego sprawdzenia stanu narzędzi, po tym jak doszło do odłamania fragmentu części narzędzia (drutu prowadzącego umieszczonego w wiertle) sprawdzenia zaczęto u pozwanej dokonywać poprzez pomiar długości użytego narzędzia i porównanie go z nieużywanym drutem

Dowód: zeznania A. I., M. M., H. N. na rozprawie w dniu 09.10.2013 roku,

Do czasu urazu powód był osobą aktywną fizycznie, uprawiał bieganie, W czasie pierwszego zabiegu powód był bezrobotny, starał się o pracę w straży pożarnej, ale nie został przyjęty. Przed drugą operacją powód pracował w ochronie do roku 2010r, a później jako monter turbin, Aktualnie wskutek likwidacji jego zakładu pracy jest bezrobotny. Przed zabiegami uprawiał turystykę górską, sporty walki, grał w piłkę. Obecnie z uwagi na ograniczenia w poruszaniu się musiał zrezygnować z aktywnego trybu życia.

Dowód; zeznania powoda na rozprawie w dniu 25.03.2015r., zeznania świadków: P. K., M. S., K. D., A. C. i K. C. na rozprawie w dniu 27 listopada 2013r.

Sytuacja związania z kolejnymi zabiegami, ograniczeniami ruchowymi i bólem kolana a także brak pracy spowodowała stany przygnębienia, jednakże leczenie psychiatryczne, które powód kontynuuje nie jest spowodowane urazami kolana i kolejnymi zabiegami lecz wcześniejszym uzależnieniem od alkoholu i uzależnieniem od leków uspakajających. W leczeniu psychiatrycznym nie zgłaszał jakichkolwiek problemów związanych z zabiegiem i ograniczeniem swojej aktywności fizycznej. Zaburzenia psychiczne, do których doszło przed 2007 rokiem są w większej części związane z próbą wychodzenia z nałogu niż ze skutkami urazu, przy czym okresowo może dochodzić do pogorszenia samopoczucia z powodów bólowych.

Dowód: Opinia psychiatryczna biegłego D. M. -k. 269-273.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dowodów. W szczególności Sąd podziela ustalenia i częściowo wnioski opinii biegłego lekarza ortopedy J. Ś.. Biegły sądowy w sposób szczegółowy przeanalizował dokumentację medyczną leczenia powoda i na jej podstawie wysnuł następujące wnioski. Wskazał, że pozostawienie w stawie 6-7 mm fragmentu instrumentarium nie powinno się zdarzyć z czym Sąd się zgadza. Również wnioski dotyczące stwierdzenia, że trudno jednoznacznie stwierdzić, że aktualne dolegliwości powoda wiążą się ze zmianami zwyrodnieniowymi czy też z obecnością w stawie ciałem metalicznym.

Biegły następnie stwierdził, że ponieważ z dokumentacji medycznej bloku operacyjnego nie wynika by doszło do uszkodzenia narzędzia nie można mówić o niedbalstwie chirurga przeprowadzającego zabieg. W tym zakresie Sąd nie podziela opinii biegłego. Jak wynika z późniejszych zmian organizacyjnych, a w szczególności dotyczących kontroli użytych narzędzi można było w sposób bardziej prawidłowy zabezpieczyć się przed niezauważeniem uszkodzenia

wiertła (w późniejszym okresie wprowadzono pomiar użytego drutu prowadzącego). Wnioski biegłego co do braku zaniedbań nie korelują również z końcowymi wnioskami w opinii (k. 222) dotyczącymi braku zlecenia przez lekarza dodatkowych badań diagnostycznych w tym RTG – przy zgłaszaniu dolegliwości bólowych przez powoda co spowodowało opóźnienie diagnostyki i wykonanie koniecznego zabiegu rewizyjnej artroskopii. Co do opinia biegłego psychiatry D. M. jest ona jasna i spójna, biegły odpowiedział na wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia pytania. Opinia biegłego koresponduje także z pozostałym materiałem dowodowym w postaci dokumentacji medycznej i nie wymagała uzupełnienia o co wnosił powód. Z tych względów wniosek powoda o uzupełnienie tej opinii został oddalony.

Za wiarygodne Sąd uznał zeznania świadków P. K., M. S., K. D., A. C. i K. C. i powoda w zakresie utrudnień i ograniczeń w codziennym życiu spowodowanymi dolegliwościami bólowymi. Również zeznania M. M., A. I. czy J. D. potwierdzały ustalenia co do przebiegu zabiegów i fakt, że doszło od niezauważonego uszkodzenia narzędzia chirurgicznego w trakcie zabiegu.

Sąd zważył co następuje:

W niniejszej sprawie pozwana ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą względem powoda na zasadzie art. 471 k.c. w zw. z art. 474 k.c. w zbiegu z przepisami o czynach niedozwolonych. Świadczenia zdrowotne w postaci zabiegu wykonanego u powoda przez pozwaną ma bowiem charakter zobowiązaniowy w związku z umową jaką zawarł powód o wykonanie zabiegu artroskopii z pozwaną. Poza tym szkoda na osobie, niezależnie od tego, czy powstała wskutek nienależnego wykonania zobowiązania, jest jednocześnie czynem niedozwolonym a pozwana odpowiada za szkodę na zasadzie art. 430 kc.

W niniejszej sprawie powód wykazał zaistnienie przesłanek z art. 430 kc i art. 445§1 kc w związku z art. 444§1 kc. Pozwana klinika ponosi odpowiedzialność za podległy mu personel Pozwana była zobowiązana względem powoda do dołożenia należytej staranności w wykonaniu zabiegu. Była również odpowiedzialna za takie przygotowanie używanego przy zabiegu instrumentarium i takie sprawdzenie po zabiegu używanych materiałów i narzędzi by można było wyeliminować pozostawienie w ciele pacjenta fragmentu używanego w czasie zabiegu narzędzia chirurgicznego. Brak prawidłowego sprawdzenia narzędzi po zabiegu był pośrednią przyczyną pozostawienia ciała obcego w kolanie powoda. Gdyby dokonano bardziej szczegółowego sprawdzenia użytego przy zabiegu drutu prowadzącego (w sposób jaki wykonuje się obecnie – przez pomiar i porównanie) zauważono by uszkodzenie tego drutu a to z kolei obligowałoby operującego do bardziej wnikliwej obserwacji operowanego miejsca i ustalenia czy fragment narzędzia nie pozostał w ciele pacjenta. Zaniedbanie polegające na pozostawieniu po operacji w zaszytej ranie fragmentu drutu prowadzącego, stanowi niedopełnienie ze strony lekarza zachowania należytej staranności. Świadomość, że takiego ciała nie należy pozostawiać w organizmie operowanego, nie wymaga znajomości sztuki lekarskiej. W rezultacie pozwana, której lekarz był pracownikiem ponosi odpowiedzialność za szkodę i cierpienia pacjenta za skutki spowodowane zawinionym pozostawieniem obcego ciała metalicznego tj. dolegliwości bólowe, konieczność przeprowadzenia kolejnego zabiegu i stresu związanego z powstałą sytuacją (art. 430 k.c. i art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c.). Podnieść należy również, że po operacji (na co zwrócił uwagę w swojej opinii biegły ortopeda) nie dokonano prawidłowej diagnostyki – przy zgłaszanych dolegliwościach bólowych przez powoda zaniechano wykonania bardziej szczegółowej diagnostyki, co także przyczyniło się do długotrwałego pozostawiania ciała obcego w stawie kolanowym powoda. Te okoliczności przemawiają za przyznaniem powodowi zadośćuczynienia za ból, cierpienie, niemożność uprawiania sportu, turystyki górskiej, utrudnień powoda w życiu codziennym, ograniczeń w poruszaniu się.

Zgodnie z art. art. 445 § 1 k.c. Sąd może przyznać w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia. Kwota zadośćuczynienia winna być zasądzona w rozsądnych granicach i odpowiadać aktualnym warunkom i przeciętnej stopie społeczeństwa. Zdaniem sądu żądana kwota 76.000 zł jest kwotą wygórowaną. Pozwana nie odpowiada w całości za dysfunkcje stawu kolanowego i lewej kończyny powoda w całości. Cierpienia powoda związane z urazem kolana w roku 2006 i pierwszym zabiegiem oraz ze związaną z nim rehabilitacją pooperacyjną wyłączone są z zakresu odpowiedzialności pozwanej kliniki. Pozwana odpowiada natomiast za cierpienia, które powstały wskutek zaniedbań spowodowanych w trakcie drugiego zabiegu oraz koniecznością przeprowadzenia trzeciego zabiegu w celu usunięcia ciała obcego. Częściowo pozwana ponosi

również odpowiedzialność za wydłużenie procesu leczenia . Powód do roku 2009 (a więc przez dwa lata po zabiegu 12.11.2007 roku) przychodził na wizyty kontrolne u pozwanej, zgłaszał dolegliwości bólowe i mimo tego lekarz nie poszerzył diagnostyki umożliwiającej ustalenie, że w miejscu operowanym znajduje się fragment drutu prowadzącego. Niemniej po 2009 roku również powód przyczynił się do rozmiaru cierpień i wydłużył okres rekonwalescencji bowiem dopiero w roku 2012 zdecydował się na kolejną diagnostykę w innym ośrodku i dopiero wówczas stwierdzono ciało obce w stawie kolanowym. Mając te okoliczności na uwadze Sąd uznał, że kwota 30.000 zł jest adekwatnym zadośćuczynieniem dla powoda przy czym kwotę tę zasądził z odsetkami od dnia doręczenia pozwu pozwanej.

Zgodnie z art. 444§1 kc Sąd uwzględnił roszczenia powoda dotyczące odszkodowania. Powód udokumentował koszty rehabilitacji i wizyt lekarskich przedłożonymi fakturami na kwotę 1080 zł i taką kwotę Sąd zasądził tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia wezwania pozwanej do zapłaty tj. od dnia doręczenia odpisu pozwu.

Co do kwoty 250 zł żądanej tytułem odszkodowania powód cofnął pozew, na co pozwana wyraziła zgodę w związku z czym w myśl art. 203 kpc Sąd umorzył postępowanie jak w punkcie 3 wyroku.

Jak wynika z opinii biegłego chirurga ortopedy nie można w sposób jednoznaczny wskazać w jakim stopniu pozostawienie ciała obcego przyczyniło się do opóźnienia powrotu powoda do pełnej aktywności i czy brak tego powrotu do pełnej aktywności spowodowane jest pozostawieniem ciała obcego czy zmianami zwyrodnieniowymi naturalnie występującymi po meniscectomii. Powód nadal zgłasza bóle w przedziale przyśrodkowym kolana nasilające się przy chodzeniu i brak pełnego zgięcia w stawie kolanowym lewym. Te nawracające dolegliwości ograniczają jego możliwości zawodowe i eliminują z uprawiania sportu. Uszczerbek na zdrowiu powoda ma zatem charakter długotrwały i w trakcie postępowania wykazano prawdopodobieństwo istnienia dalszych negatywnych skutków. Nie można jednoznacznie wykluczyć, że skutki te nie będą miały związku z nieprawidłowo wykonanym zabiegiem. Z tych względów Sąd w punkcie 2 wyroku ustalił odpowiedzialność pozwanej za ewentualne przyszłe skutki wadliwie przeprowadzonego zabiegu chirurgicznego w dniu 12 listopada 2007 roku.

W pozostałej części Sąd uznał żądanie powoda dotyczące zadośćuczynienia za wygórowane i nieuzasadnione i w tym zakresie powództwo oddalił.

Z uwagi na to, że powód wygrał proces w około 50% Sąd zgodnie z art. 100 kpc obciążył obie strony proporcjonalnie kosztami sądowymi, a koszty zastępstwa procesowego między nimi wzajemnie zniósł .Do kosztów sądowych należało zaliczyć: opłatę od pozwu w wysokości 3867zł i koszty wynagrodzenia biegłych 919 zł

Sąd nakazał pobrać od powoda z zasądzonych roszczenia kwotę (...),50 –z tytułu opłaty od nieuwzględnionej części roszczeń i połowę kosztów wynagrodzenia biegłych w kwocie 459,50zł łącznie 2.772,50 zł. Pozwana natomiast została obciążona częścią opłaty od pozwu w zakresie uwzględnionego roszczenia w kwocie 1554 zł i połową kosztów wynagrodzenia biegłych 459,50 zł razem 2013,50 zł, a po odliczeniu uiszczony zaliczki w kwocie 500 zł sumarycznie kwota 1513,50 zł jak w punkcie 5 wyroku.